

Locatiekeuze WEN

Doelstellingen van WEN, zoals gesteld in 2015. Het dorp Wijnjewoude Energie neutraal en aardgasvrij in 2025. Dit wil overigens niet zeggen dat er geen energie meer verbruikt wordt maar dat opwekking en verbruik in balans is. WEN focust zich op lokale activiteiten, je kunt enkel lid worden indien je binnen het postcodegebieden van Wijnjewoude woont (9240 en 9241).

De initiatieven focussen zich enkel op bovenstaand gebied.

Energie neutraal en aardgasvrij moet worden bereikt door:

- Reductie verbruik (isolatie),
- decentraal opwekken (zonnepanelen)
- Overschakelen van gas naar elektriciteit (warmtepompen, all electric)

Er is in het verleden al veel onderzoek verricht naar (on)mogelijkheden voor reductie en opwekking. [toevoegen bijlagen]. Hieronder is in het kort samengevat waarom in het MER enkel mestmonovergisting is meegenomen als optie en waarom de locatie van de voormalige RWZI aan de Tolleane het meest voor de hand ligt.

Achtergrond mestmonovergisting

Vanwege de gespreide ligging en het type en omvang van de woningen is het niet mogelijk om via reductie van het energieverbruik en het decentraal opwekken van elektriciteit middels zonnepanelen op daken voldoende energie te produceren om volledig energie neutraal te worden.

Het is derhalve noodzakelijk om te kijken en investeren in de productie van groengas en/of centrale productie van elektriciteit. Door de realisatie van een zonneweide is inmiddels ingespeeld op de centrale productie van elektriciteit. Een windturbine geniet vanuit de Provinciale Regionale Energie Strategie¹ (RES) niet de voorkeur.

Niet voor alle woningen is het mogelijk om via bijvoorbeeld een elektrische warmtepomp de woning van warmte te voorzien, verwarmen met gas/restwarmte/geothermie blijft derhalve op middellange termijn een noodzaak.

Onderzocht is nog of er in de directe omgeving restwarmte beschikbaar is en of geothermie een optie is. In de directe omgeving is geen restwarmte beschikbaar en vanwege het type woningen (verspreid) is een warmtenet met als bron geothermie economisch niet mogelijk.

Als enige reële optie voor de opwekking van duurzame energie blijft de productie van groengas over. In het RES is het groengasproject van Wijnjewoude specifiek benoemd. In totaal dient er 1 mln m³ groen gas te worden ingevoerd.

Achtergrond locatiekeuze

Vanwege het plaatselijke karakter en de daarbij behorende doelstelling is het wenselijk om het opgewekte groen gas te produceren in de directe nabijheid van Wijnjewoude. Op die manier komt het fysiek gezien, bij invoeding in het lokaal gasnetwerk, ook grotendeels terecht bij de inwoners van Wijnjewoude. Daarnaast heeft de gemeente Opsterland middels haar coalitieakkoord² aangegeven voorstander te zijn van groengas mits dit geproduceerd wordt via monomestvergisting.

Groen gas kan op verschillende manieren worden opgewekt. In dit geval is gekeken naar opwekking van groengas door middel van vergisting uit rundveemest, aangezien er in de directe nabijheid van Wijnjewoude meerdere rundveehouders zijn gesitueerd.

Voor de realisatie van een vergistingsinstallatie is gekeken naar:

- Decentrale opwekking bij rundveehouders
- Centrale opwekking en aanvoer van deelnemende rundveehouders

Decentrale opwekking is enkel rendabel vanaf circa 350 koeien. De bedrijfsgrootte rond Wijnjewoude varieert van 75 tot 160 koeien. Centrale opwekking resteert derhalve als mogelijkheid om groen gas vanuit rundvee te produceren.

Een centrale vergistingsinstallatie kan enkel gerealiseerd worden op een terrein wat bestemmingsplanmatig (thans omgevingsplan) bestemd is als Bedrijf. Het plaatsen van een centrale vergistingsinstallatie op een locatie van een deelnemende veehouderij is binnen de vigerende bestemming "Agrarisch" enkel mogelijk als bedrijfseigen mestvergisting en -verwerking. Het aanvoeren van mest afkomstig van andere veehouderijen is derhalve niet mogelijk.

De voormalige RWZI was gesitueerd binnen het zoekgebied, beschikt over een elektriciteitsaansluiting met voldoende capaciteit en een gasnet wat geschikt was om groen gas in te voeden.

Daarnaast is de locatie bestemd als "Bedrijf Nutsvoorziening 2", welke is bestemd voor onder andere duurzame energiewinning en -opslag. In de doelstelling van WEN is vastgelegd dat Wijnjewoude in 2025 energieneutraal en aardgasvrij moet zijn, er is dus voortgang geboden. Een locatie met de juiste

¹ RES Fryslân 1.0, 01-04-2021

² Mei-inoar foarút, Coalitieakkoord Opsterland 2022-2026

bestemming is derhalve noodzakelijk om de doestelling te behalen. Het onderzoeken van een centrale locatie op het terrein van een bestaande veehouderij moet met een aanpassing van het Omgevingsplan of middels een Buitenplanse omgevingsactiviteit (Bopa) mogelijk worden gemaakt.

Kortom, de locatie is geschikt voor de toepassing en bevindt zich binnen het zoekgebied. Binnen deze randvoorwaarden is geen enkele andere locatie geschikt. In het MER wordt derhalve geen onderzoek verricht naar alternatieve locaties.